

Міністерство освіти і науки України
Педагогічний коледж Чернівецького національного університету
ім. Ю. Федьковича

«Затверджено»

Директор педагогічного
коледжу ЧНУ ім. Ю. Федьковича
О.І. Чернюх
2019 р.

«Погоджено»

Заступник директора
з начальної роботи
М.І. Сичова
Протокол № 5 від 26.03. 2019 р.

ПРОГРАМА СПІВБЕСІДИ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

на спеціальності 012 Дошкільна освіта
017 Фізична культура і спорт
014 Середня освіта (Музичне мистецтво)

на основі базової загальної середньої освіти
(денна форма навчання)

Розглянуто та схвалено
на засіданні циклової комісії
викладачів рідної мови
та методики навчання
Протокол № 8 від 24.03 2019 р.
Голова комісії:

О.С. Остафійчук

Чернівці, 2019

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Відповідно до правил прийому до педагогічного коледжу Чернівецького національного університету ім. Ю. Федьковича абітурієнти, які вступають на навчання до педагогічного коледжу на основі базової загальної середньої освіти, можуть замість іспиту з української мови проходити співбесіду, якщо таке право їм надається Законом України.

Співбесіда є однією з форм перевірки знань та вмінь абітурієнтів з української мови, на якій вступник повинен **виявити знання:**

- основних лінгвістичних понять: звуки мови (голосні і приголосні, приголосні дзвінки й глухі, тверді й м'які) та букви на їх позначення, основні правила вживання звуків у різних позиціях слів, чергування голосних і приголосних звуків, зміни в групах приголосних, правила подовження і подвоєння приголосних;
- ознак слова як мовної одиниці;
- значущих частин слова, основних способів словотворення;
- самостійних та службових частин мови, їх морфологічних ознак, синтаксичну роль, основні граматичні категорії;
- ознак словосполучення та речення;
- видів простих речень;
- способів ускладнення простих речень та правил постановки розділових знаків у реченнях такого типу;
- типів складних речень, засобів зв'язку їх частин, правил вживання розділових знаків між частинами усіх різновидів складних речень;
- способів передачі чужої мови;
- орфографічних правил вживання м'якого знака і апострофа, правил написання слів з великої літери, написання складних слів, написання слів іншомовного походження, правила переносу слів;

ВМІННЯ:

- визначати в словах голосні, тверді і м'які, дзвінки і глухі приголосні, наголошені й ненаголошені голосні, ділити сово на склади, визначати звукове значення букв у слові, місце букв в алфавіті, розпізнавати явища уподібнення приголосних, спрощення в групах приголосних, основні випадки чергування голосних і приголосних звуків;
- знаходити в тексті групи слів (синоніми, антоніми, омоніми), пояснювати значення фразеологізмів;
- відділяти закінчення від основи, членувати основу на значущі частини, добирати спільнокореневі слова, слова з однаковими префіксами і суфіксами;
- розпізнавати самостійні частини мови (іменники, прикметники, числівники, займенники, дієслова, прислівники), визначати їхнє загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксичну роль; граматичні групи;
- розпізнавати службові частини мови (прийменник, сполучник, частка, вигук), їхні морфологічні ознаки, групи за походженням, значенням та будовою;
- розрізняти словосполучення і речення, сурядний і підрядний зв'язок між словами й реченнями; визначати головне й залежне слово в підрядному словосполученні, визначати типи словосполучень за способами вираження

головного слова;

- розрізняти речення різних видів (за метою висловлювання, за емоційним забарвленням, за складом граматичної основи, за наявністю чи відсутністю другорядних членів речення, за будовою, наявністю чи відсутністю однорідних членів речення, відокремлених членів речення, вставних слів, словосполучень, речень, звертання);
- розрізняти складні речення різних типів, визначати їхню структуру, види і засоби зв'язку між простими реченнями;
- визначати в реченні з прямою мовою слова автора й пряму мову, речення з непрямою мовою;
- розпізнавати вивчені орфограми, правильно писати слова з вивченими орфограмами, знаходити й виправляти орфографічні помилки на вивчені правила.

На основі виявлених на співбесіді знань та вмій вступник може отримати такі результати: **«рекомендований до зарахування»** або **«не рекомендований до зарахування»**.

Програму вступних випробувань з української мови укладено на основі чинної програми з української мови, затвердженої Наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804 (авторський колектив першого варіанта програми (2012 р.): Шелехова Г. Т., Пентилюк М. Я., Новосьолова В. І., Гнаткович Т. Д., Тараннік-Ткачук К. В., Коржова Н. Б. У розвантаженні програми (2015 р.) брали участь: Шелехова Г. Т., Голуб Н. Б., Новосьолова В. І., Сидоренко В. В., Тарасенко О. О., Усатенко Г. О., Оперчук О. П., Мельник М. М., Ткачова Г. В., Глазова О. П., Панасенко Н. М.

В оновленні програми брали участь: Глазова О. П., Романенко Ю. О., Голуб Н. Б., Кондесюк Т. В., Котусенко О. Ю., Мельниченко О. М., Михайловська Н. А., Панченков А. О., Пчеляна Л. В.)

ПРОГРАМА

1. Фонетика. Графіка.

Голосні й приголосні звуки. Приголосні тверді і м'які, дзвінки й глухі. Позначення звуків мовлення на письмі. Алфавіт. Співвідношення звуків і букв. Звукове значення букв *я, ю, є, ї*. Склад. Складоподіл. Наголос, наголошені й ненаголошені склади. Уподібнення приголосних звуків. Спрощення в групах приголосних. Найпоширеніші випадки чергування голосних і приголосних звуків.

2. Лексикологія. Фразеологія.

Лексичне значення слова. Слова однозначні й багатозначні. Пряме й переносне значення слова. Омоніми. Синоніми. Антоніми. Лексика української мови за походженням. Власне українська лексика. Лексичні запозичення з інших мов. Застарілі й нові слова. Лексика української мови з погляду її стилістичного вживання. Загальноживані слова. Терміни. Фразеологізми.

3. Будова слова. Словотвір.

Основа слова і закінчення. Значущі частини слова: корінь, префікс, суфікс, закінчення.

Основні способи словотворення в українській мові.

4. Морфологія.

4.1. Іменник.

Іменник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Іменники власні та загальні, істоти та неістоти. Рід іменників: чоловічий, жіночий, середній. Іменники спільного роду. Число іменників. Відмінки іменників. Відміни іменників. Поділ іменників I та II відмін на групи. Букви -а (-я) або -у (-ю) в родовому відмінку однини іменників II відміни.

4.2. Прикметник.

Прикметник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Розряди прикметників за значенням: якісні, відносні, присвійні. Ступені порівняння якісних прикметників, способи їх творення. Особливості відмінювання прикметників (тверда й м'яка групи).

4.3. Числівник.

Числівник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Розряди числівників за значенням: кількісні й порядкові. Групи числівників за будовою: прості, складні і складені. Порядкові числівники. Особливості правопису числівників.

4.4. Займенник.

Займенник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Розряди займенників за значенням: особові, зворотний, присвійні, вказівні, означальні, питальні, відносні, неозначені, заперечні.

4.5. Дієслово.

Дієслово як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Форми дієслова: дієвідмінювані, відмінювані (дієприкметник) і незмінні (інфінітив, дієприслівник, форми на -но, -то). Безособові дієслова. Види дієслів: доконаний і недоконаний. Способи дієслова: дійсний, умовний, наказовий. Дієвідмінювання дієслів. Особові й числові форми дієслова.

Дієприкметник як особлива форма дієслова: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Активні і пасивні дієприкметники. Дієприкметниковий зворот. Безособові форми на -но, -то.

Дієприслівник як форма дієслова: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Дієприслівники доконаного і недоконаного виду. Дієприслівниковий зворот.

4.6. Прислівник.

Прислівник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Розряди прислівників за значенням. Ступені порівняння якісних прислівників. Написання разом, окремо та через дефіс прислівників і сполучень прислівникового типу.

4.7. Службові частини мови.

Прийменник як службова частина мови. Розряди прийменників за походженням: непохідні й похідні. Групи прийменників за будовою: прості, складні й складені. Правопис прийменників.

Сполучник як службова частина мови. Групи сполучників за значенням і синтаксичною роллю: сурядні й підрядні. Групи сполучників за вживанням (одиничні, парні, розділові) та за будовою (прості, складні, складені). Правопис сполучників.

Частка як службова частина мови. Групи часток за значенням і вживанням:

формотворчі, словотворчі, модальні. Правопис часток.

Вигук як частина мови. Групи вигуків за походженням. Правопис вигуків.

5. Синтаксис.

5.1. Словосполучення як одиниця синтаксису. Підрядний і сурядний зв'язок між словами. Головне й залежне слово. Типи словосполучень за головним словом. Поширені і непоширені словосполучення.

5.2. Речення як одиниця синтаксису.

5.2.1. Просте двоскладне речення. Підмет як головний член речення, способи його вираження. Типи присудків: простий дієслівний, складений іменний та складений дієслівний присудки. Другорядні члени речення: означення (узгоджене й неузгоджене), додаток, обставина, способи їх вираження. Порівняльний зворот.

Односкладні речення. Типи односкладних речень за способом вираження та значенням головного члена: односкладні речення з головним членом у формі присудка та односкладні речення з головним членом у формі присудка.

5.2.2. Просте ускладнене речення.

Однорідні члени речення. Узагальнюючі слова при однорідних членах речення. Розділові знаки при однорідних членах речення.

Відокремлені та уточнюючі члени речення. Відокремлені додатки, означення, прикладки та обставини. Уточнюючі члени речення. Розділові знаки при відокремлених та уточнюючих членах речення.

Вставні слова, сполучення слів, речення. Значення вставних слів, сполучень слів і речень. Вживання розділових знаків при них.

Звертання. Способи вираження і виділення звертання. Розділові знаки при звертаннях.

5.2.3. Складне речення. Поняття про складне речення. Типи складних речень.

Складносурядне речення. Єднальні, протиставні та розділові сполучники у складносурядному реченні. Розділові знаки.

Складнопідрядне речення. Поняття про складнопідрядне речення. Види підрядних речень (місця, часу, причини, наслідкові, мети, порівняльні, умовні, допустові, супровідні). Сполучники і розділові знаки між частинами складнопідрядних речень. Складнопідрядні речення з кількома підрядними, їх типи за характером зв'язку між частинами (складнопідрядні речення з послідовною, однорідною, неоднорідною підрядністю).

Безсполучникові складні речення. Безсполучникові складні речення з однорідним та неоднорідними частинами. Розділові знаки в безсполучниковому складному реченні.

Складні речення з різними видами зв'язку.

5.3. Способи відтворення чужого мовлення.

Пряма й непряма мова. Вживання розділових знаків при прямій мові. Передача прямої мови непрямою. Цитата. Діалог.

6. Орфографія.

Правопис літер, що позначають ненаголошені [e], [и], [o] в коренях слів. Спрощення в групах приголосних. Сполучення *йо*, *ьо*. Правила вживання м'якого знака. Правила вживання апострофа. Подвоєння букв на позначення подовжених м'яких приголосних і збігу однакових приголосних звуків. Правопис префіксів і суфіксів. Позначення чергування приголосних звуків на

письмі. Правопис великої літери. Написання слів іншомовного походження. Основні правила переносу із рядка в рядок. Написання складних слів разом, окремо і через дефіс. Правопис відмінкових закінчень іменників, прикметників. Правопис *н* та *nn* у прикметниках і дієприкметниках, *не* з різними частинами мови.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ДЛЯ ПІДГОТОВКИ Основні підручники та навчальні посібники

Українська мова (підручник)	Єрмоленко С.Я., Сичова В.Т.	5	Грамота	Наказ МОНмолодьспорту від 04.01.2013 № 10
Українська мова (підручник)	Глазова О.П.	5	ВД «Освіта»	Наказ МОНмолодьспорту від 04.01.2013 № 10
Українська мова (підручник)	Заболотний О.В., Заболотний В.В.	5	Генеza	Наказ МОНмолодьспорту від 04.01.2013 № 10
Українська мова (підручник)	Глазова О.П.	6	ВД «Освіта»	Наказ МОН від 07.02.2014 № 123
Українська мова (підручник)	Єрмоленко С.Я., Сичова В.Т., Жук М.Г.	6	Грамота	Наказ МОН від 07.02.2014 № 123
Українська мова (підручник)	Заболотний О.В., Заболотний В.В.	6	Генеza	Наказ МОН від 07.02.2014 № 123
Українська мова (підручник)	Заболотний О.В., Заболотний В.В.	7	Генеza	Наказ МОН від 20.07.2015 № 777
Українська мова (підручник)	Ющук І.П.	7	Навчальна книга Богдан	Наказ МОН від 20.07.2015 № 777
Українська мова (підручник)	Єрмоленко С.Я., Сичова В.Т., Жук М.Г.	7	Грамота	Наказ МОН від 20.07.2015 № 777
Українська мова (підручник)	Горошкіна О.М., Попова Л.О.	7	Грамота	Наказ МОН від 20.07.2015 № 777
Українська мова (підручник)	Голуб Н.Б., Шелехова Г.Н., Новосьолова В.Н., Ярмолюк А.В.	7	Педагогічна думка	Наказ МОН від 20.07.2015 № 777
Українська мова (підручник)	Глазова О.П.	7	ВД «Освіта»	Наказ МОН від 20.07.2015 № 777
Українська мова (підручник)	Кобцев Д.А.	7	ВГ «Основа»	Наказ МОН від 20.07.2015 № 777
Українська мова (підручник)	Глазова О.П., Кузнецов Ю.Б.	8	Зодіак-Еко	Наказ МОНмолодьспорту від 26.04.2011 № 375
Українська мова (підручник)	Глазова О.П., Кузнецов Ю.Б.	8	ВД «Освіта»	Наказ МОНмолодьспорту від 26.04.2011 № 375
Українська мова (підручник)	Заболотний О.В., Заболотний В.В.	8	Генеza	Наказ МОНмолодьспорту від 26.04.2011 № 375
Українська мова (підручник)	Єрмоленко С.Я., Сичова Т.В.	8	Грамота	Наказ МОНмолодьспорту від 26.04.2011 № 375

Українська мова (підручник)	Пентилюк М.І., Гайдаєнко І.В.	8	Освіта	Наказ МОНмолодьспорту від 26.04.2011 № 375
Українська мова. (підручник для загальноосвітніх навчальних закладів (класів) з поглибленим вивченням української мови)	Тихоша В. І., Караман С. О., Мартос С. А.	8	ВД «Освіта»	Лист МОН від 19.07.2010 № 1/11-6575
Українська мова (підручник)	Заболотний В.В., Заболотний О.В.	9	Гене́за	Наказ МОН від 02.02.2009 № 56
Українська мова (підручник)	Глазова О.П., Кузнецов Ю.Б.	9	Зодіак-ЕКО	Наказ МОН від 02.02.2009 № 56
Українська мова (підручник)	Пентилюк М.І., Гайдаєнко І.В., Ляшкевич А.І., Мельчук С.А.	9	Освіта	Наказ МОН від 02.02.2009 № 56
Українська мова (підручник)	Єрмоленко С.Я., Сичова В.Т.	9	Грамота	Наказ МОН від 02.02.2009 № 56